

دانشگاه مازندران

شیوه‌نامه‌ی اجرایی

مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته

و ناپیوسته)

ویژه‌ی ورودی‌های سال تحصیلی ۱۴۰۱ و بعد از آن

فهرست مطالب

مقدمه	۴
ماده‌ی ۱. هدف	۴
ماده‌ی ۲. تعاریف	۴
ماده‌ی ۳. شرایط عمومی و اختصاصی	۷
ماده‌ی ۴. نظام آموزشی	۸
ماده‌ی ۵. برنامه‌ی آموزشی	۸
ماده‌ی ۶. مدت / سنوات دوره	۹
ماده‌ی ۷. واحدهای مقطع کارشناسی پیوسته	۱۰
ماده‌ی ۸. دروس جبرانی	۱۱
ماده‌ی ۹. ثبت‌نام و انتخاب واحد	۱۱
ماده‌ی ۱۰. حضور و غیاب	۱۲
ماده‌ی ۱۱. حذف و اضافه	۱۲
ماده‌ی ۱۲. حذف تک‌درس (حذف در موعد مقرر)	۱۳
ماده‌ی ۱۳. حذف اضطراری (حذف پس از مهلت مقرر)	۱۳
ماده‌ی ۱۴. حذف نیمسال تحصیلی	۱۳
ماده‌ی ۱۵. ارزیابی تحصیلی	۱۴
ماده‌ی ۱۶. مشروطی	۱۶
ماده‌ی ۱۷. مرخصی تحصیلی، انصراف، اخراج و ترک تحصیل	۱۶
ماده‌ی ۱۸. تغییر رشته، انتقال و میهمان	۱۷
ماده‌ی ۱۹. معادل‌سازی واحدها	۱۹
ماده‌ی ۲۰. دوره‌ی تابستانه	۲۰
ماده‌ی ۲۱. راهنمای آموزشی	۲۰

ماده‌ی ۲۲. دانش‌آموختگی..... ۲۱

ماده‌ی ۲۳. تفسیر شیوه‌نامه اجرایی..... ۲۲

ماده‌ی ۲۴. تاریخ اجرای شیوه‌نامه..... ۲۲

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مازندران

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مصوب ۱۳۸۳/۰۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد ماده‌ی ۲ «سیاست‌ها و ضوابط اجرایی حاکم بر آمایش آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران» (موسوم به طرح آمایش)، مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و همچنین بر اساس آیین‌نامه‌های مقاطع تحصیلی دانشگاه‌ها، ابلاغیه از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۴۳۰۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۳/۰۱، شیوه‌نامه‌ی مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) در دانشگاه مازندران تدوین و در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۸ مورد بازنگری و ویرایش به شرح زیر قرار گرفت:

ماده‌ی ۱. هدف

هدف از تدوین این شیوه‌نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی کشور به‌منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره‌های کاردانی و کارشناسی (ناپیوسته و پیوسته) است.

ماده‌ی ۲. تعاریف

۱. **وزارت:** منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **دانشگاه:** منظور هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی‌ربط که مجری مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) هستند.
۳. **مدرس:** فردی که در دانشگاه به آموزش و یاددهی مهارت به‌صورت تمام‌وقت، نیمه‌وقت و یا پاره‌وقت اشتغال دارد.
۴. **استاد راهنمای آموزشی:** عضو هیئت‌علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی گروه آموزشی انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان مقطع تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجویان یک ورودی باشد.

۵. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز مقطع تحصیلی بدون پرداخت شهریه در دانشگاه است. در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان ملزم به پرداخت شهریه شود، تعرفه‌ی آن همانند دانشجویان شهریه پرداز نوبت دوم دانشگاه است.
۶. دانشجو: فردی است که در یکی از مقاطع تحصیلی آموزش عالی برابر ضوابط معین پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول تحصیل است.
۷. دانشجوی شهریه پرداز: دانشجویی است که به ازای تحصیل در طول یک مقطع تحصیلی، ملزم به پرداخت شهریه است.
۸. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های مقاطع تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.
۹. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت و با حضور در همه‌ی کلاس‌های درس خود، در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۱۰. غیر حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۱۱. نیمه حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می‌رسد.
۱۲. شیوه‌های مجازی: شیوه‌ی آموزشی در مقطع تحصیلی است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه، دانشجو نیمه حضوری یا غیر حضوری تحصیل می‌کند.
۱۳. نیمسال تحصیلی: بازه‌ی زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۴. دوره‌ی تابستانی: بازه‌ی زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۵. برنامه‌ی درسی: مجموعه‌ی به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته‌ی تحصیلی با هدفی مشخص که مصوب مراجع قانونی است.
۱۶. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیل یا بازه‌ی تابستانی است و طبق برنامه‌ی درسی مصوب اجرا می‌شود.

۱۷. درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو در آغاز مقطع تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود.

۱۸. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال برحسب مقررات، معدل کمتر از ۱۲ را در مقطع تحصیلی کسب کرده باشد.

۱۹. مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجو برابر ضوابط معین به‌طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.

۲۰. انصراف از تحصیل: فرآیندی که دانشجو به‌طور اختیاری از ادامه‌ی تحصیل خودداری می‌کند.

۲۱. رشته‌ی تحصیلی: یکی از شعب فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.

۲۲. گرایش تحصیلی: به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.

۲۳. کاردانی پیوسته: مقطع تحصیلی است که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش‌آموختگانی است که بدون نیاز به گذراندن دوره‌ی پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شوند.

۲۴. کاردانی ناپیوسته: مقطع تحصیلی پس از دوره‌ی متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره‌ی پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد می‌شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌آید.

۲۵. کارشناسی پیوسته: مقطع تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد می‌شوند و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی پیوسته نائل می‌آید.

۲۶. کارشناسی ناپیوسته: مقطع تحصیلی است که پس از مقطع کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی ناپیوسته منتهی می‌شود.

۲۷. دوره‌ی اصلی: رشته‌ی تحصیلی اصلی دانشجو بر اساس قبولی در کنکور سراسری است.

۲۸. دوره‌ی کهاد: منظور دوره‌ی تحصیلی فرعی و کوتاه‌مدت با حداقل ۱۸ و حداکثر ۲۴ واحد درسی است که دانشجوی مقطع کارشناسی واجد شرایط دانشگاه می‌تواند به‌طور هم‌زمان با مقطع تحصیلی اصلی خود آن را انتخاب کند.

۲۹. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره‌ی متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته‌بندی می‌شوند.

۳۰. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت‌علمی با تخصص مشترک، در یک رشته‌ی علمی خاص یا چند رشته‌ی متجانس که به‌منظور ایجاد و اجرای آن رشته‌ی تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۳۱. شیوه‌ی هم‌عرض: شیوه‌ای است که در مجموعه گروه‌های آموزشی هم‌راستا تعریف می‌شود.

۳۲. شورای آموزشی دانشگاه: یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه می‌باشد که به‌منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه‌ی معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.

۳۳. کمیته‌ی منتخب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه: کمیته‌ای است؛ منتخب شورای آموزشی دانشگاه که با تفویض اختیار آن شورا، بررسی و تصمیم‌گیری پاره‌ای از موضوعات آموزشی را انجام می‌دهد و رأی آن در حکم رأی شورای آموزشی است. ترکیب اعضای کمیته‌ی منتخب عبارت است از:

(۱) معاون آموزشی دانشگاه (عضو ثابت).

(۲) مدیر امور آموزشی دانشگاه (عضو ثابت).

(۳) معاون آموزشی دانشکده (عضو متغیر).

ماده‌ی ۳. شرایط عمومی و اختصاصی

۳-۱. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی‌های عمومی و علمی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه بر اساس ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

۳-۲. تحصیل هم‌زمان دانشجوی مقطع کارشناسی به شیوه‌ی حضوری در کلیه‌ی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی مقطع کارشناسی می‌تواند هم‌زمان در شیوه‌های غیرحضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می‌شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل هم‌زمان دانشجویان استعدادهای درخشان مقطع کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعداد درخشان وزارت انجام می‌شود.

۳-۳. دانشگاه اختیار دارد در چارچوب مقررات وزارت متبوع در رشته‌های مختلف دوره‌ی کارشناسی پیوسته از خارج از کشور دانشجو بپذیرد.

۳-۴. دانشگاه اختیار دارد در چارچوب مقررات وزارت متبوع با انعقاد قرارداد یا تفاهم‌نامه با دانشگاه‌های خارج از کشور، اقدام به پذیرش یا اعزام دانشجوی مقطع کارشناسی پیوسته برای دوره‌های کوتاه مدت یا بلند مدت نماید.

تبصره ۳. معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه اختیار دارد که برای دانشجویان غیر ایرانی شیوه‌نامه‌ی متناسب با آنان تدوین و اجرا نماید.

۳-۵. دانشگاه اختیار دارد در چارچوب مقررات وزارت متبوع و انعقاد تفاهم‌نامه یا قرارداد با سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات، اعم از داخلی یا خارجی به صورت مشترک، مقطع کارشناسی پیوسته برگزار نماید.

۳-۶. دانشجوی ایرانی مشغول به تحصیل در مؤسسه‌ی خارج از کشور می‌تواند مطابق آیین‌نامه‌ی وزارتی انتقال دانشجویان از خارج به داخل، برای ادامه‌ی تحصیل به دانشگاه منتقل شود.

ماده‌ی ۴. نظام آموزشی

آموزش در مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی (ناپیوسته و پیوسته) مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه‌ی درسی مصوب را با رعایت ضوابط، برای دانشجویان غیر ایرانی به زبان غیرفارسی ارائه نماید.

تبصره ۲. گروه‌های زبان‌های خارجی دارند که دروس رشته را به زبان‌های رشته‌ی تحصیلی مربوط ارائه نمایند.

ماده‌ی ۵. برنامه‌ی آموزشی

دانشگاه موظف است برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای مقطعی که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

۵-۱. گروه‌های آموزشی مجری مقطع کارشناسی پیوسته، موظفند برنامه‌های آموزشی و محتوای دروس مقطع تحصیلی را مطابق با مقررات، بازنگری و به‌روز کرده و بعد از طی مراحل قانونی (طرح در گروه آموزشی، کارگروه تدوین، بازنگری و به‌روزرسانی برنامه‌های درسی دانشکده، شورای برنامه‌ریزی و توسعه‌ی آموزش دانشگاه، شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و شورای دانشگاه) اجرا نمایند.

۵-۲. دانشگاه اختیار دارد؛ حداکثر سی درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس نظری پایه و عمومی و با تشخیص گروه آموزشی مربوط و رعایت مقررات مصوب وزارت و تأکید بر محتوای الکترونیکی به‌صورت ترکیبی (حضور - مجازی) ارائه نماید.

تبصره. شیوه‌های ترکیبی (حضور - مجازی)، مطابق با شیوه‌نامه‌ی آموزش الکترونیکی پسا‌کرونا‌ی دانشگاه اجرا می‌شود.

۵-۳. ارائه‌ی درس برای دانشجویان هر ورودی و نیز مدرّسان گروه در هر روز بیش از ۶ واحد، مجاز نیست.

ماده‌ی ۶. مدّت / سنوات دوره

مدّت مجاز تحصیل در مقطع کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال تحصیلی و در مقطع کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال تحصیلی است.

۶-۱. دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز تحصیل را در مقطع کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال تحصیلی افزایش دهد (مجموعاً ۱۰ نیمسال).

تبصره. بر اساس مصوبه‌ی هیئت‌امنا‌ی دانشگاه «۱ نیمسال» به سقف مجاز دانشجویان مقطع کارشناسی پیوسته افزوده شد و شورای آموزشی دانشگاه به امور آموزشی دانشکده، اختیار داده تا رأساً نسبت به افزایش سنوات مذکور (نیمسال نهم) به صورت رایگان اقدام نماید.

۶-۲. دانشگاه اختیار دارد به پیشنهاد شورای آموزشی و تصویب هیئت‌امنا‌ی دانشگاه در شرایط خاص و حسب ضرورت، سنوات مجاز مقطع کارشناسی پیوسته را «۱ نیمسال» دیگر افزایش دهد و مجموعاً به «۱۰ نیمسال» برساند. افزایش نیمسال «۱۰» با درخواست دانشجو در سامانه‌ی جامع آموزش دانشگاه، و بررسی توسط آموزش دانشکده تصمیم‌گیری می‌شود و در صورت موافقت، دانشجو باید شهریه‌ی دانشجویان نوبت دوم (شبانه) را مطابق مصوبه‌ی هیئت‌امنا بپردازد.

۶-۳. آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر مقطع تحصیلی صرفاً یک‌بار امکان‌پذیر است.

۴-۶. در صورت عدم اتمام دروس و دانش‌آموختگی در مدت / سنوات مجاز تحصیل (حداکثر ۱۰ نیمسال تحصیلی)، دانشجوی اخراج می‌شود و بازگشت به تحصیل منوط به درخواست دانشجوی از شورای بررسی موارد خاص دانشگاه، مبنی بر افزایش سنوات با پرداخت شهریه همانند دانشجویان نوبت دوم (شبانه) مطابق تعرفه‌ی مصوب هیئت‌امنای دانشگاه، امکان‌پذیر خواهد بود.

۵-۶. در مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و به پیشنهاد شورای آموزشی دانشگاه و تصویب هیئت‌امنا، مدت / سنوات مجاز تحصیلی را حداکثر «۱ نیمسال» افزایش دهد.

ماده‌ی ۷. واحدهای مقطع کارشناسی پیوسته

تعداد واحدهای درسی مقطع کارشناسی پیوسته حداقل ۱۳۰ واحد مطابق برنامه‌های مصوب وزارت عتف می‌باشد ولی حداکثر آن حسب رشته‌ها و سرفصل دروس متفاوت است.

۱-۷. چگونگی و ترتیب ارائه‌ی دروس هر مقطع تحصیلی، رشته و یا گرایش، مطابق برنامه‌ی درسی و سرفصل مصوب با رعایت پیش‌نیاز هر درس بر عهده‌ی گروه آموزشی است.

تبصره‌ی ۱. دانشجوی در آخرین نیمسال تحصیلی منتهی به دانش‌آموختگی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

تبصره‌ی ۲. انتخاب واحد دانشجویان شاهد و ایثارگر و متقاضیان دوره‌ی کهاد، مطابق آیین‌نامه‌های مصوب وزارت است.
۲-۷. در صورتی که دانشجوی در درس پیش‌نیاز رد شود، هم‌زمان می‌تواند آن را در نیمسال (های) آینده با دروس بعدی (پس‌نیاز) اخذ نماید و در صورت قبولی در درس یا دروس بعدی (پس‌نیاز) و ردی در درس پیش‌نیاز، نمرات دروس بعدی (پس‌نیاز) پذیرفته می‌شود.

تبصره‌ی ۳. دانشجویی که درس پیش‌نیاز را رد می‌شود، ملزم است در اولین نیمسالی که درس پیش‌نیاز توسط گروه ارائه می‌شود، این درس را اخذ نماید.

۳-۷. اگر بر اساس سرفصل مصوب، درس یا دروسی به‌صورت هم‌نیاز با دروس دیگر تعریف شده باشد، در صورت عدم قبولی در درس اولیه، کلیه‌ی دروسی که با آن به‌صورت هم‌نیاز اخذ گردیده، حذف می‌شوند.

ماده‌ی ۸. دروس جبرانی

واحدهای جبرانی صرفاً برای مقطع کارشناسی ناپیوسته است و با تشخیص گروه آموزشی، حداکثر ۶ واحد می‌باشد. برای دروس جبرانی، نمره‌ی قبولی در مقطع کفایت می‌کند و نمره‌ی این درس در معدل نیمسال و میانگین کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره. دانشگاه اختیار دارد برای دانش‌آموختگان مقطع کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش‌دانشگاهی) که میانگین کل آنان زیر «۱۴» است و در مقطع کارشناسی ناپیوسته نیز در رشته‌ی غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده‌اند، حداکثر ۲۰ واحد درس جبرانی ارائه کند. نمرات این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

ماده‌ی ۹. ثبت‌نام و انتخاب واحد

دانشجو لازم است که در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی را انتخاب نماید.

۹-۱. اگر میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، دانشجو در نیمسال بعدی با تأیید گروه آموزشی و به شرط ارائه‌ی واحدهای لازم، می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد انتخاب نماید.

۹-۲. چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش‌آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد و به شرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می‌تواند تا ۲۴ واحد اخذ نماید.

۹-۳. چنانچه واحدهای انتخابی یا باقیمانده‌ی دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی - بنا به دلایل موجه و خارج از اراده‌ی دانشجو - به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد؛ در این صورت رعایت حد نصاب تعداد واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال موردنظر به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محاسبه می‌شود؛ اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو بی‌تأثیر است (به عبارت دیگر؛ در شرایط مذکور، اگر میانگین معدل دانشجو کمتر از ۱۲ شد، مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شود، ممتاز محسوب نمی‌گردد).

۹-۴. چنانچه واحدهای انتخابی یا باقیمانده‌ی دانشجو در پایان هر نیمسال، بنا به دلایل غیرموجه کمتر از ۱۲ واحد باشد، تمامی واحدهای دانشجو حذف می‌شود و حذف نیمسال با احتساب در سنوات تحصیلی ثبت می‌گردد.

۹-۵. **معرفی به استاد:** درس یا دروس معرفی به استاد، جزء دروسی هستند که دانشجو صرفاً در آخرین نیمسال تحصیلی به منظور دانش‌آموختگی می‌تواند "حداکثر ۲ درس نظری" به ارزش حداکثر تا ۸ واحد را پس از تأیید گروه آموزشی و رعایت سقف واحدهای آن نیمسال انتخاب کند.

تبصره. شرط لازم برای اخذ درس معرفی به استاد، اعلام و ثبت نهایی نمرات تمامی دروس دیگر دانشجوی، نظیر پروژه و کارآموزی است.

۹-۶. چنانچه دانشجوی نیمسال آخر، درسی عملی- نظری اخذ نماید و نمره‌ی قبولی کسب نکند؛ اما بخش عملی را نمره‌ی قبولی گرفته باشد، با رعایت مقررات دروس معرفی به استاد، می‌تواند بخش نظری آن را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده‌ی ۱۰. حضور و غیاب

حضور دانشجوی در تمام جلسات کلاس درس شیوه‌های حضوری الزامی است.

تبصره. اگر دانشجوی در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات کلاس و یا در جلسه‌ی امتحان پایان نیمسال همان درس غیبت کند؛ نمره‌ی آن درس صفر خواهد شد. در صورتی که غیبت دانشجوی به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه موجب تشخیص داده شود، آن درس و نمره‌ی صفر، از کارنامه‌ی آن نیمسال حذف می‌شود. در این صورت، رعایت حدنصاب ۱۲ واحد در نیمسال تحصیلی برای دانشجوی الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزء سنوات وی محسوب می‌شود.

ماده‌ی ۱۱. حذف و اضافه

دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی، حداکثر دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی، یک یا دو درس را انتخاب، حذف یا جابه‌جا نماید مشروط بر آن که تعداد واحدهای وی از حد مجاز کمتر یا بیشتر نشود.

۱-۱۱. چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت قطعی نمرات، تاریخ تجدیدنظر و ... بر اساس تقویم آموزشی و مصوبات شورای آموزشی دانشگاه به اقتضای نیمسال‌های تحصیلی اعلام خواهد شد.

۲-۱۱. دانشجوی مشمول آموزش رایگان در صورت حذف غیر موجه درس (به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه) یا عدم کسب نمره‌ی قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس یا درس جایگزین آن، موظف به پرداخت هزینه‌ی درس مطابق تعرفه‌ی دانشجوی شهریه پرداز دانشگاه است.

ماده‌ی ۱۲. حذف تک‌درس (حذف در موعد مقرر)

دانشجو در صورت اضطرار و با موافقت استاد درس و مدیر گروه آموزشی، می‌تواند تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را حذف نماید، مشروط بر آن‌که تعداد واحدهای باقیمانده‌ی وی کمتر از ۱۲ واحد نشود. ۱۲-۱. دانشجو مجاز به حذف دروس پیش‌نیاز و هم‌نیاز به‌صورت حذف اضطراری در موعد مقرر (زمان حذف تک‌درس) نیست.

تبصره. شهریه‌ی دروس حذف شده برگشت داده نمی‌شود.

ماده‌ی ۱۳. حذف اضطراری (حذف پس از مهلت مقرر)

در شرایط خاص و به تشخیص گروه آموزشی در صورت عدم استفاده از ماده‌ی ۱۲، دانشجو مجاز به حذف یک درس نظری با شرایط زیر می‌باشد:

- ۱) دانشجوی نیمسال آخر فارغ‌التحصیلی نباشد.
- ۲) آن درس پیش‌نیاز و یا هم‌نیاز دروس نیمسال جاری دانشجو نباشد.
- ۴) با تأیید استاد درس و استاد راهنمای تحصیلی باشد.
- ۵) دانشجو مجاز است درخواست خود را حداکثر تا پایان وقت اداری فردای امتحان درس مربوط، به آموزش دانشکده تحویل دهد.
- ۶) دانشجو مجاز است حداکثر تا دو بار از مفاد این ماده در طول دوران تحصیل استفاده نماید.
- ۷) در صورتی‌که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی با اختیار و بدون دلیل موجه نسبت به حذف یک درس اقدام نماید، مشمول ماده‌ی ۹-۳ و تبصره‌ی ماده‌ی ۶-۱ نبوده و باید سقف واحدهای خود را بر اساس ماده‌ی ۶-۱ و ماده‌ی ۹ رعایت نماید.
- ۸) حذف اضطراری در صورتی قطعی می‌گردد که هزینه پرداخت شود. مبلغ هزینه‌ی حذف پس از مهلت مقرر، بر اساس تعرفه‌ی سال ورود دانشجو است.

ماده‌ی ۱۴. حذف نیمسال تحصیلی

در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست دانشجو از طریق سامانه‌ی جامع آموزشی دانشگاه و پیگیری سایر مراحل درخواست تا تأیید نهایی، قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره‌ی ۱. منظور از شرایط خاص، شرایطی است که دانشجو توانایی شرکت منظم در کلاس‌های درس و یا امتحانات پایان نیمسال را ندارد.

۱-۱۴. دانشجوی متقاضی حذف نیمسال تحصیلی موظف است؛ درخواست خود را از طریق سامانه‌ی آموزشی دانشگاه و حداقل تا دو هفته قبل از شروع امتحانات ارسال و پیگیری نماید. در صورت مخالفت با درخواست حذف نیمسال تحصیلی، دانشجو موظف خواهد بود تا در تمامی امتحانات پایان نیمسال شرکت کند.

۲-۱۴. دانشجوی کارشناسی پیوسته در سنوات مجاز می‌تواند حداکثر دو نیمسال از مرخصی یا حذف نیمسال تحصیلی استفاده کند. مدت مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال تحصیلی جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره‌ی ۲. شهریه‌ی نیمسال تحصیلی دانشجویان شهریه پرداز در صورت موافقت با حذف نیمسال تحصیلی، بازگشت داده نمی‌شود.

ماده‌ی ۱۵. ارزیابی تحصیلی

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط عضو هیئت‌علمی یا مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف، آزمون بین نیمسال و پایان نیمسال تحصیلی و به‌صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره‌ی ۱. برگزاری آزمون کتبی پایان نیمسال تحصیلی برای دروس نظری، الزامی است.

۱-۱۵. حداقل نمره‌ی قبولی در هر درس ۱۰ می‌باشد و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال تحصیلی ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، آن نیمسال، مشروط تلقی می‌شود. سقف مجاز مشروطی، اعم از متوالی یا متناوب، در دوره‌ی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره‌ی کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال است.

۲-۱۵. اگر دانشجو در یک درس اختیاری، نمره‌ی قبولی کسب نکند، می‌تواند در نیمسال یا نیمسال‌های تحصیلی بعدی، از جدول دروس اختیاری یا انتخابی در برنامه‌ی مصوب، درس دیگری (به‌شرط ارائه‌ی درس از طرف گروه) انتخاب نماید.

۳-۱۵. برای دروس نظری- عملی، در صورتی که دانشجو در امتحان پایان نیمسال تحصیلی شرکت نکند، درس موردنظر صفر خواهد شد و نمره‌ی بخش عملی بدون اثر خواهد بود.

۱۵-۴. نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه‌ی درسی مصوب با پروژه ارائه می‌شوند، در نیمسال اول: حداکثر تا قبل از شروع حذف و اضافه‌ی نیمسال دوم و برای نیمسال دوم: حداکثر تا قبل از شروع انتخاب واحد نیمسال اول، باید نمرات قطعی شود.

۱۵-۵. دانشجویی که در هر نیمسال تحصیلی در یک یا چند درس نمره‌ی قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره‌ی قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره‌های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، ثبت و باقی می‌ماند، اما در محاسبه‌ی میانگین کل بی‌اثر شده و صرفاً آخرین نمره‌ی قبولی در آن درس، ملاک محاسبه‌ی میانگین کل خواهد بود؛ لیکن در وضعیت تحصیلی نیمسال، تأثیرگذار است.

تبصره‌ی ۲. گذراندن دروس با استفاده از بند ۱۵-۵، صرفاً برای محاسبه‌ی میانگین کل دوره‌ی تحصیلی در هنگام دانش‌آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند (سوابق مشروطی دانشجو، حتی با بی‌اثر شدن نمرات نیز باقی خواهد ماند).

تبصره‌ی ۳. بند ۱۵-۵ این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و غیبت غیرموجه در جلسه‌ی امتحان (رجوع شود به ماده‌ی ۱۰) و نظایر آن که بر اساس رأی یا حکم مراجع ذیصلاح، نمره‌ی مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

تبصره‌ی ۴. در رتبه‌بندی دانشجو جهت استفاده از تسهیلات، میانگین تمامی دروس اخذ شده (قبولی و مردودی) با رعایت ماده‌ی ۷، منظور خواهد شد.

۱۵-۶. مدرّس هر درس موظف است، گزارش نمره‌ی ارزیابی نهایی درس دانشجویان را حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز بعد از تاریخ برگزاری امتحانات پایان نیمسال، در سامانه‌ی آموزشی دانشگاه ثبت نهایی نماید؛ به‌نحوی که حداقل ۷۲ ساعت فرصت درخواست تجدیدنظر به دانشجو داده شود. بدیهی است که ثبت نهایی نمره در سیستم، در فاصله‌ی زمانی کمتر از ۷۲ ساعت امکان‌پذیر نیست.

۱۵-۷. نمره‌ی درس پس از قطعی شدن (ثبت نهایی نمره توسط استاد درس و یا اداره‌ی آموزش دانشگاه) قابل‌تغییر نمی‌باشد. در صورت تقاضای مدرس برای تغییر نمره، حضور مدرس متقاضی در جلسه‌ی شورای آموزشی دانشگاه و بیان دلایل تغییر نمره الزامی است. نهایتاً، شورای آموزشی دانشگاه در این خصوص تصمیم‌گیری خواهد نمود.

ماده ۱۶. مشروطی

چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیمسال بعدی (به‌غیر از آخرین نیمسال تحصیلی) می‌تواند؛ حداکثر تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

۱-۱۶. در آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجو صرف‌نظر از مشروطی نیمسال قبل و با رعایت بند ۹-۲ (میانگین کل نمرات بالای ۱۰ باشد)، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید، به شرط آن‌که با اخذ واحدهای نیمسال پایانی خود، تمامی واحدهای موردنیاز برای دانش‌آموختگی را اخذ نموده باشد. در صورت باقی ماندن درس کارورزی، پروژه و نظایر آن و یا درس معرفی به استاد که در بازه‌ی تابستان و یا نیمسال بعد اخذ می‌شود، دانشجو حق استفاده از امتیاز تبصره‌ی حاضر را نخواهد داشت.

۲-۱۶. چنانچه دانشجویی در مقطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، ۲ نیمسال و در مقطع کارشناسی پیوسته، ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود و بازگشت به تحصیل، منوط به درخواست دانشجو از شورای بررسی موارد خاص دانشگاه و موافقت آن شورا است.

ماده ۱۷. مرخصی تحصیلی، انصراف، اخراج و ترک تحصیل

مرخصی تحصیلی: دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، «۱ نیمسال» و در مقطع کارشناسی پیوسته، حداکثر «۲ نیمسال» از مرخصی یا حذف نیمسال تحصیلی با احتساب در سنوات تحصیل استفاده کند.

۱-۱۷. بررسی مصادیق مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی مانند: مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی، مأموریت همسر یا والدین... در اختیار شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب است. طرح مرخصی زایمان، منوط به ارائه‌ی گواهی ولادت یا شناسنامه‌ی مادر و فرزند و مرخصی پزشکی منوط به تأیید پزشک معتمد دانشگاه است.

تبصره‌ی ۱. دانشجو درخواست مرخصی تحصیلی را باید از طریق سامانه‌ی جامع آموزشی دانشگاه و حداقل یک هفته قبل از شروع انتخاب واحد هر نیمسال ارائه نماید.

۲-۱۷. **انصراف:** عدم انتخاب واحد دانشجو (مطابق تقویم آموزشی دانشگاه) در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

۳-۱۷. **درخواست انصراف از تحصیل:** دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل باید درخواست خود را در سامانه‌ی جامع آموزشی دانشگاه، ثبت کند و مراحل بعدی را تا حصول نتیجه و تسویه حساب پیگیری نماید. دانشجوی منصرف از تحصیل

مجاز است فقط برای یک‌بار و تا دو ماه بعد از تاریخ ارائه‌ی درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت، بعد از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی قطعی و صادر خواهد شد.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو بر قطعی شدن انصراف خود بلافاصله پس از ارائه‌ی درخواست اولیه اصرار داشته باشد (بدون توقف دو ماهه بعد از انصراف)، لازم است تقاضای خود را به صورت مکتوب به مدیریت امور آموزشی دانشگاه اعلام نماید و حق پس گرفتن انصراف در مدت دو ماهه را از خود سلب کند، در این صورت حکم انصراف از تحصیل دانشجو صادر شده و بازگشت به تحصیل دانشجو امکان‌پذیر نخواهد بود.

تبصره ۳. تصمیم‌گیری درباره‌ی بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل (برای دانشجویان پسر منوط به نداشتن مشکل نظام وظیفه است) بعد از مهلت مقرر، بر عهده‌ی شورای بررسی موارد خاص دانشگاه است و با ثبت درخواست دانشجو در سامانه‌ی جامع سازمان امور دانشجویان (سامانه‌ی سجاد) انجام می‌گیرد.

ماده‌ی ۱۸. تغییر رشته، انتقال و میهمان

دانشجوی مقطع کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته با احراز شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه، تغییر رشته یا گرایش دهد:

- ۱) دایر بودن رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه.
- ۲) موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و تأیید شورای آموزشی دانشگاه.
- ۳) کمتر نبودن نمره‌های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره‌ی آخرین فرد پذیرفته‌شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور (بر اساس کارنامه‌ی محرمانه‌ی دانشجو).

۴) امکان ادامه‌ی تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات آموزشی مجاز باقیمانده.

۱۸-۱. دانشجو در هر مقطع تحصیلی با رعایت شرایط این ماده و صرفاً برای یک‌بار می‌تواند تغییر رشته یا گرایش دهد.

۱۸-۲. تغییر رشته در مقطع کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته ممنوع است.

۱۸-۳. در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس فقط در شیوه‌های آموزشی هم‌عرض مجاز است.

۱۸-۴. تغییر رشته از مقاطع پایین‌تر به مقاطع بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شهریه پرداز به روزانه، از غیرحضوری به نیمه‌حضوری و حضوری، ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

- ۱۸-۵. تغییر رشته‌ی دانشجویی که پذیرش وی در مقطع تحصیلی از طریق بدون آزمون (بر اساس سوابق تحصیلی) صورت گرفته است، به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری انجام پذیرفته، ممنوع است.
- تبصره ۱. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره بدون آزمون بوده، به رشته‌های بدون آزمون، از طریق کمیسیون وارد خاص موسسه، بلامانع است^۱.
- ۱۸-۶. تغییر رشته در مقطع کارشناسی ناپیوسته، ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکرشده در ماده‌ی ۱۸ امکان‌پذیر است.
- ۱۸-۷. در صورت تغییر رشته یا گرایش به ازای سه نیمسال مشروطی، اعم از متوالی یا متناوب در رشته یا گرایش قبلی، یک نیمسال مشروطی در رشته یا گرایش جدید لحاظ می‌گردد.
- ۱۸-۸. میهمانی و انتقال، مطابق آیین‌نامه‌ی میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت انجام می‌گیرد و در صورت موافقت دانشگاه مبدأ و مقصد، بلامانع است.
- تبصره‌ی ۲. انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از دوره‌های شهریه‌پرداز به روزانه، از شیوه‌های غیرحضورى به نیمه‌حضورى و حضورى ممنوع، ولی برعکس آن مجاز است.
- تبصره‌ی ۳. میهمانی دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از دوره‌های شهریه‌پرداز به روزانه، از شیوه‌های غیرحضورى به نیمه‌حضورى و حضورى ممنوع است.
- تبصره‌ی ۴. تغییر رشته، انتقال و انتقال توأم با تغییر رشته‌ی دانشجویان پذیرش با سوابق تحصیلی به رشته‌هایی که از طریق آزمون سراسری پذیرش دانشجو داشته است، ممنوع می‌باشد.
- ۱۸-۹. انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط مواد مذکور در این شیوه‌نامه و موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد فقط برای یک‌بار مجاز است.
- ۱۸-۱۰. در صورت انتقال، تغییر رشته یا گرایش دانشجو و یا انتقال توأم با تغییر رشته/گرایش به دانشگاه مازندران، شیوه‌نامه‌ی آموزشی این دانشگاه در بررسی وضعیت تحصیلی دانشجو؛ از قبیل رعایت سرفصل مصوب، نمرات دروس گذرانده، مشروطی و... بر اساس سال ورود دانشجو (قبولی در آزمون سراسری) اعمال خواهد شد.

^۱ - این تبصره مخصوص مؤسسات است.

ماده‌ی ۱۹. معادل‌سازی واحدها

واحدهای درسی گذرانده شده در دانشگاه قبلی در صورت احراز شرایط ذیل معادل‌سازی خواهد شد:

۱) معادل‌سازی واحدهای گذرانده فقط در همان مقطع تحصیلی، به شرطی که منجر به دریافت مدرک تحصیلی نشده باشد (مانند دانشجویان انصرافی و اخراجی، تغییر رشته، انتقالی و تغییر رشته توأم با انتقال)، انجام می‌گیرد.

۲) پذیرش واحدهای مقاطع پایین‌تر در مقطع بالاتر، در صورت کسب مدرک در مقطع قبلی، مجاز نیست.

۱۹-۱. دانش‌آموختگانی که مدرک مرسوم دانشگاهی دریافت کرده‌اند و در همان مقطع و یا مقطع بالاتر، دوباره در همان رشته یا رشته‌ی دیگر پذیرفته شده‌اند؛ فقط پذیرش درس عمومی، به شرط اشتراک محتوایی (به منظور مساعدت به داوطلبان) برایشان قابل بررسی می‌باشد.

۱۹-۲. در صورت تغییر رشته یا گرایش، دروسی که دانشجو در رشته‌ی قبلی گذرانده، در گروه آموزشی رشته‌ی جدید بررسی و معادل‌سازی می‌گردند و فقط دروسی پذیرفته می‌شوند که به تشخیص شورای گروه آموزشی با دروس رشته‌ی جدید تا هشتاد درصد اشتراک محتوایی داشته باشند.

۱۹-۳. از تاریخ گذراندن درس/دروس مورد تقاضای معادل‌سازی، بیش از ۱۰ سال نگذشته باشد.

۱۹-۴. در صورت انتقال، فقط واحدهای گذرانده که نمرات آن‌ها ۱۲ یا بالاتر باشد، پذیرفته می‌شوند و پذیرش واحدهای با نمرات کمتر از ۱۲ بر عهده‌ی شورای آموزشی گروه است. ضمناً کلیه‌ی سوابق آموزشی؛ نظیر مشروطی و غیره نیز در دانشگاه مقصد در وضعیت تحصیلی دانشجو لحاظ می‌گردد.

۱۹-۵. سقف پذیرش واحدهای معادل‌سازی شده تا ۵۰٪ کل واحدهای مقطع تحصیلی و با حفظ کمینه سال‌های مجاز می‌باشد و واحدهای دروس گذرانده شده با نمرات بالای ۱۲ در دانشگاه‌های دولتی و بالای ۱۶ در دانشگاه‌های آزاد و غیردولتی مورد قبول است.

تبصره. در صورت تغییر رشته‌ی دانشجویان دانشگاه مازندران در داخل دانشگاه (تغییر رشته‌ی داخلی)، معادل‌سازی دروس با نمرات «۱۰»، بلامانع است.

۱۹-۶. معادل‌سازی واحدهای درسی و تعداد واحدهای پذیرفته شده، تأثیری در سنوات دانشجوی انتقالی ندارد و ملاک محاسبه‌ی تعداد سنوات تحصیلی، سال ورود دانشجو به دانشگاه است.

۱۹-۷. برای دانشجویان قبولی مجدد، به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

- ۱۹-۸. معادل‌سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم‌عرض و به‌قرار زیر مجاز است:
- ۱) شیوه‌های حضوری به شیوه‌های حضوری، نیمه‌حضوری، غیرحضوری و سوابق تحصیلی.
 - ۲) شیوه‌های نیمه‌حضوری به شیوه‌های نیمه‌حضوری و غیرحضوری.
 - ۳) شیوه‌های غیرحضوری به شیوه‌های غیرحضوری.

ماده‌ی ۲۰. دوره‌ی تابستانه

حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره‌ی تابستان، ۶ واحد درسی است و به ازای هر واحد درسی ۳ ساعت کلاس برگزار می‌گردد.

۲۰-۱. أخذ واحد و تحصیل در دوره‌ی تابستان برای دانشجویانی که سنوات مجاز تحصیلی آنان به پایان رسیده، اما با أخذ واحد باقیمانده در دوره‌ی تابستان پیوسته به نیمسال آخر، دانش‌آموخته می‌شوند، بلامانع است و نیاز به مجوز افزایش سنوات نیست.

ماده‌ی ۲۱. راهنمای آموزشی

دانشکده موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش و ثبت‌نام، یکی از اعضای هیئت‌علمی مرتبط با رشته‌ی تحصیلی دانشجویان را به‌عنوان «استاد راهنمای آموزشی» تعیین و بر اساس ساز و کار مصوب دانشگاه بر نحوه‌ی عملکرد او نظارت کند.

۲۱-۱. مدیر گروه آموزشی موظف است با تأیید شورای آموزشی گروه، نسبت به تعیین اعضای هیئت‌علمی به‌عنوان «راهنمای آموزشی» دانشجویان هر ورودی در هر رشته، اقدام کرده و آنان را به معاونت آموزشی دانشکده اعلام نماید.

۲۱-۲. راهنمای آموزشی، وظیفه‌ی هدایت تحصیلی دانشجویان تحت راهنمایی خود را در مسائل آموزشی؛ نظیر انتخاب واحد، رعایت پیش‌نیاز، حذف و اضافه، حذف اضطراری و... تا زمان دانش‌آموختگی بر عهده دارد.

۲۱-۳. دانشجویان در طول سنوات تحصیلی، موظف به مراجعه به راهنمای آموزشی خود و رعایت نظرات آموزشی او هستند؛ در غیر این صورت، تبعات آموزشی به عهده‌ی دانشجویان است.

ماده‌ی ۲۲. دانش‌آموختگی

ملاک دانش‌آموختگی برای مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، گذراندن کلیه‌ی واحدهای مقطع تحصیلی و اکتساب میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان مقطع تحصیلی است.

۱-۲۲. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن کلیه‌ی واحدهای مقطع، کمتر از ۱۲ باشد، با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی (حداکثر ۱۰ نیمسال تحصیلی)، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس‌هایی که با نمره‌ی بین ۱۰ تا ۱۲ گذرانده، میانگین کل را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی مقطع را دریافت کند؛ در غیر این صورت دانشجو از تحصیل محروم می‌گردد.

تبصره‌ی ۱. هزینه‌ی دروس انتخابی جهت جبران معدل، مطابق تعرفه‌ی دانشجویان شهریه پرداز (نوبت دوم) در سال و نیمسال انتخاب درس می‌باشد.

۲-۲۲. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در مقطع کارشناسی پیوسته، حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس مقطع) را با نمره‌ی قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای اخذ شده‌ی وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک مقطع کاردانی همان رشته را دریافت کند؛ در غیر این صورت، به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده، داده خواهد شد.

۳-۲۲. برای مقطع کاردانی، دانشنامه صادر نمی‌گردد.

۴-۲۲. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در مقطع کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز مقطع کاردانی را با نمره‌ی قبولی گذرانده باشد، دانشگاه برای صدور مدرک کاردانی، دروسی را ملاک سنجش میانگین کل دانشجو قرار می‌دهد که در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر باشد.

۵-۲۲. اگر دانشجو واحد عمومی مازاد گذرانده باشد، به شرط این که تعداد واحدهای غیر عمومی از ۵۸ واحد کمتر نشود و میانگین واحدهای گذرانده شده‌ی دانشجو به حداقل ۱۲ برسد، الزامی به حذف یا بی‌اثر کردن دروس عمومی مازاد نیست.

۶-۲۲. مدرک کاردانی حسب تقاضای مستند دانشجو و صرف نظر از وجود مقطع کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو صادر می‌شود.

۷-۲۲. تاریخ دانش‌آموختگی، تاریخ ثبت آخرین نمره‌ی قطعی درس دانشجو در اداره‌ی آموزش دانشگاه است.

ماده‌ی ۲۳. تفسیر شیوه‌نامه اجرایی

تفسیر مواد آیین‌نامه‌ی مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) بر عهده‌ی معاونت آموزشی وزارت و مسؤولیت حسن اجرای این شیوه‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده‌ی دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده‌ی معاونت آموزشی دانشگاه می‌باشد.

ماده‌ی ۲۴. تاریخ اجرای شیوه‌نامه

این شیوه‌نامه در یک مقدمه، ماده ۲۴ و ۲۹ تبصره در جلسه‌ی شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه، مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۸ مورد بازنگری قرار گرفت و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ و بعد از آن لازم‌الاجرا است و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با آن لغو و بلااثر اعلام می‌شود. اتخاذ تصمیم در خصوص موارد پیش‌بینی نشده در این شیوه‌نامه بر عهده‌ی شورای آموزشی دانشگاه است.